

Dnyanopasak Shikshan Prasarak Sanstha, Manora. (Reg. No. F-1393)

**M.S.P. Arts, Science and K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim**

Affiliated to SGB Amravati University, Amravati.

NAAC Accredited 'B' Grade

Under 2(f) & 12(B) of UGC New Delhi

Website : www.mspkptmanora.org.in

Senior College *Junior Collège (Arts, Commerce & Science) * H.S.C. Vocational

Phone & Fax: (off.) (07253) 233207

mail : mspkpt@rediffmail.com

ARVIND INGOLE

DR. N.S.THAKARE

MAHADEVRAO THAKARE

PRESIDENT

PRINCIPAL

SECRETARY

Date: - 14/6/2016

To

Convener
Feedback Committee

Subject : - To Approve the feedback analysis report (Session 2016-17.....)

This is for your kind information that the feedback analysis report Presented by you in College Development Committee is approved in the C.D.C. meeting Dated 7.1.6/2016..... in Resolution No. 5./3..... you are directed by the Committee to take further action and inform the concerned.

[Signature]
Principal

Principal
M.S.P. Arts, Science & K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim

Dnyanopasak Shikshan Prasarak Sanstha, Manora. (Reg. No. F-1393)

**M.S.P. Arts, Science and K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim**

Affiliated to SGB Amravati University, Amravati.

NAAC Accredited 'B' Grade

Under 2(f) & 12(B) of UGC New Delhi

Website : www.mspkptmanora.org.in

Senior College * Junior College (Arts, Commerce & Science) * H.S.C. Vocational
Phone & Fax: (off.) (07253) 233207 mail : mspkpt@rediffmail.com

ARVIND INGOLE
PRESIDENT

DR. N.S. THAKARE
PRINCIPAL

MAHADEVRAO THAKARE
SECRETARY

Date: - 4/4/2018

To

Convener
Feedback Committee

Subject : - To Approve the feedback analysis report (Session 2017-18...)

This is for your kind information that the feedback analysis report Presented by you in College Development Committee is approved in the C.D.C. meeting Dated 27-3-2018 in Resolution No. 9/1..... you are directed by the Committee to take further action and inform the concerned.

Principal

Principal
M.S.P. Arts, Sci. & K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim

Dnyanopasak Shikshan Prasarak Sanstha, Manora. (Reg. No. F-1393)

**M.S.P. Arts, Science and K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim**

Affiliated to SGB Amravati University, Amravati.

NAAC Accredited 'B' Grade

Under 2(f) & 12(B) of UGC New Delhi

Website : www.mspkptmanora.org.in

Senior College *Junior College (Arts, Commerce & Science) * H.S.C. Vocational
Phone & Fax: (off.) (07253) 233207 mail : mspkpt@rediffmail.com

ARVIND INGOLE
PRESIDENT

DR. N.S. THAKARE
PRINCIPAL

MAHADEVRAO THAKARE
SECRETARY

Decr:-17/8/2019

To

Convener
Feedback Committee

Subject : - To Approve the feedback analysis report (Session 2018-19.....)

This is for your kind information that the feedback analysis report Presented by you in College Development Committee is approved in the C.D.C. meeting Dated 6-8-2019..... in Resolution No. 9..... you are directed by the Committee to take further action and inform the concerned.

Principal

Principal
M.S.P. Arts, Sci. & K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim

Dnyanopasak Shikshan Prasarak Sanstha, Manora. (Reg. No. F-1393)

**M.S.P. Arts, Science and K.P.T. Commerce
College, Manora Dist. Washim**

Affiliated to SGB Amravati University, Amravati.

NAAC Accredited 'B' Grade

Under 2(f) & 12(B) of UGC New Delhi

Website : www.msckptmanora.org.in

Senior College * Junior College (Arts, Commerce & Science) * H.S.C. Vocational
Phone & Fax: (off.) (07253) 233207 mail : msckpt@rediffmail.com

ARVIND INGOLE
PRESIDENT

DR. N.S. THAKARE
PRINCIPAL

MAHADEVRAO THAKARE
SECRETARY

Outward :- 1635/2019MSP

Date :- 19/6/2019

प्रति,

मा. कुलसचिव,
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ,
अमरावती.

विषय : प्रचलित अभ्यासक्रमावर विविध घटकांकडून घेण्यात आलेल्या feedback च्या Analysis Report ची माहिती पाठविणे बाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने आपणास विनंती की, आमच्या महाविद्यालयाकडून दरवर्षी अभ्यासक्रमासी संबंधित असणाऱ्या घटकांकडून प्रचलित असलेल्या अभ्यासक्रमावर feedback विहित नमुन्यामध्ये भरून घेतले जातात. शैक्षणिक सत्र २०१८-१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या feedback चे Analysis केल्या नंतर जे निष्कर्ष काढण्यात आलेले आहेत ते पुढील प्रमाणे आहेत.

अ) कला शास्त्र :-

१) इंग्रजी (आवश्यक) :- Objective चे Portion वाढविणे.

२) अर्थशास्त्र :- मौद्रिक धोरण व राजकोषिय धोरण अभ्यासक्रमामध्ये विस्ताराने समाविष्ट करावे.

३) राज्यशास्त्र :- B.A.III च्या अभ्यासक्रमामध्ये भारतीय राजकीय विचारवंतांच्या एखाद्या unit मध्ये सहभाग असावा.

४) इतिहास :- बी.ए.भाग-१ च्या पहिल्या semester मधील अभ्यासक्रमाचा आवाका कमी करावा.

dlc

6
आचार्य विष्णू
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ
20/06/19

ब) वाणिज्य शाखा :-

- १) इंग्रजी (आवश्यक) :- Communication Skill वर आधारित अभ्यासक्रम असावा.
- २) संगणक :- संगणक विषयामध्ये Job Oriented Portion वाढवावा.
- ३) Account :- Tally आणि taxation चा विस्ताराने अंतर्भाव असावा.

क) विज्ञान शाखा :-

- १) Botany :- Semester pattern मध्ये practical परिक्षा दोन वेळा न घेता एकच वेळा घ्याव्यात.
6th Semester मधील practical चा स्तर लक्षात घेता ग्रामीण विभागाच्या College मध्ये हे practical घेण्यात अनेक अडचणी येतात. त्यामुळे या practical ची काठीप्य पातळी कमी करावी.
- २) Physics :- B.Sc. First to Final year च्या अभ्यासक्रमातील एका प्रकरणाची दुसऱ्या प्रकरणा सोबत लिंक असावी.
- ३) Math :- U.G. Level च्या Math च्या अभ्यासक्रमाचा स्तर दिल्ली विद्यापीठासारखा असावा.

सर्व साधारणपणे U.G.Level च्या सर्व विषयाचा अभ्यासक्रम तयार करतांना स्पर्धा परिक्षेसाठी उपयुक्त अशा प्रकारचा दृष्टीकोन असावा असा feedback मधून निदर्शनास आले आहे.

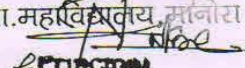
अशा प्रकारे शैक्षणिक सत्र २०१८-१९ च्या कला, विज्ञान व वाणिज्य शाखेच्या वरिल विषयामधिल अभ्यासक्रमावर आलेल्या feedback चा विचार करून अभ्यासक्रमात बदल करतांना वरिल नमूद केलेल्या बाबी समाविष्ट करण्यासाठी विनंती करण्यात येत आहे.

स्थळ :- मानोरा.

दिनांक :- 19/6/2019

feedback समिती

- १) प्रा.डॉ. जे.एन. कांबळे
- २) प्रा.डॉ. एम.एन. ईकबाल
- ३) प्रा.पी. एन. कांबळे

प्राचार्य
मा.सु.पा.महविद्यालय, मानोरा

Principal
U.S.P. Arts, Sci & P.T. Campus
College, Manora Dist. Wastur

Dnyanopasak Shikshan Prasarak Sanstha, Manora. (Reg. No. F-1393)

M.S.P Arts, Science and K.P.T Commerce College,
Manora Dist. Washim

Affiliated to SGB Amravati University, Amravati.

NAAC Accredited 'B' Grade

Under 2(f) & 12(B) of UGC New Delhi

Website: www.mspkptmanora.ac.in

Senior College

* Junior College (Arts, Commerce & Science)

* H.S.C Vocational

Phone & Fax: (Off.) (07253) 233207

Email: mspkpt@rediffmail.com

ARVIND D. INGOLE

DR. N.S THAKARE

SECRETARY

PRESIDENT

PRINCIPAL

MAHADEO THAKARE

प्रति,

कुलसचिव,

सं.गा.बा.अमरावती विद्यापीठ,

अमरावती.

विषय :- Curiculam वर Stake holders कडून घेण्यात आलेल्या Feedback च्या Analysis Report ची माहिती पाठविणेबाबत.

महोदय,

वरिल विषयाच्या अनुषंगाने आपणास विनंती की, आमच्या महाविद्यालयाकडून दरवर्षी Stake holders कडून Curiculam वर feed back विहित नमुन्यामध्ये भरून घेतले जातात. शैक्षणिक सत्र २०१७-१८ मध्ये घेण्यात आलेल्या Feedback चे Ananalysis केल्यानंतर निष्कर्ष काढण्यात आले आहेत ते पुढीलप्रमाणे आहेत.

अ) कला शाखा :-

- १) compulsory Eng :- Internal आणि Theory चे मार्क्स एकत्रितपणे करून पासींग असावे.
- २) Eco :- मौद्रिक धोरण आणि राजकोषिय धोरण B.A.II च्या अभ्यासक्रमात विस्ताराने समाविष्ट करावे.
- ३) Pol :- B.A.III च्या राज्यशास्त्र विषयामध्ये भारतीय विचारवंतांचा सहभाग असावा.
- ४) His :- B.A.II च्या इतिहास विषयामध्ये मराठा History वर अधिक भर असावा.

ARVIND D. INGOLE
प्राचार्य, कला शाखा, अमरावती विद्यापीठ

...२...

...२...

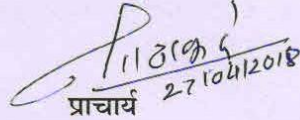
- ब) वाणिज्य शाखा :-
१) compulsory Eng :- Communication skill वर भर द्यावा.
२) Computer :- Job oriented course असावा.
क) विज्ञान शाखा :-
१) BOT :- B.Sc.II चा Course गुंतागुंतीचा असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना सहज समजत नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना सहज समजेल अशाप्रकारची अभ्यासक्रमाची रचना असावी.
२) Phy :- B.Sc. II, B.Sc. III च्या Physics विषयाच्या अभ्यासक्रमात एका प्रकरणाची दुसऱ्या प्रकरणासोबत लिंक असली पाहिजे.
३) Math :- Math विषयाच्या U.G. Level चा Syllabus दिल्ली विद्यापिठासारखा असावा.

U.G. Level ला अभ्यासक्रम तयार करतांना स्पर्धा परिक्षेला उपयुक्त ठरेल असा दृष्टीकोन असणे आवश्यक आहे.

अशा प्रकारे Curriculam वर आलेल्या Feedback चा विचार करुन ज्यावेळी अभ्यासक्रम तयार केला जातो. त्यावेळी वरिल बाबींचा विचार कराल, हि नम्र विनंती.

स्थळ :- मानोरा

दिनांक :- ४/५/२०१८

प्राचार्य 27/04/2018

मा.सु.पा. महाविद्यालय

मानोरा जि. वाशिम

Principal

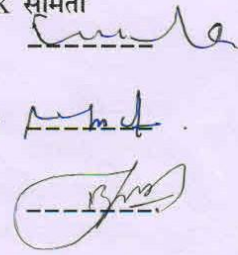
M.S.P. Arts & K.P.T. Comm
College, Manora, Dist. Washim

Feedback समिती

१) प्रा.के.एम.मुळे

२) प्रा.डॉ. एम.एन. ईकबाल

३) प्रा. वि.एस. थेर

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती अभ्यासक्रम व

- अनुक्रमणिका -

Unit - 1

01-37

- १) मध्यकालीन भारताचे ऐतिहासिक साधने
- २) मोगल सत्तेची स्थापना व दृढीकरण
- ३) मोगल साम्राज्य

Unit - 2

38-51

- १) मोगल सत्ताधारी वर्ग
- २) मुगल व भारतीय सत्तेचा संबंध
- ३) मुगल सत्तेचे पतन

Unit - 3

52-76

- १) मोगल अर्थव्यवस्था
- २) मोगल कालीन समाज
- ३) धर्म
- ४) सांस्कृतिक जीवन

Unit - 4

77-108

- १) मराठा इतिहासची साधने
- २) मराठा सत्तेचा उदय
- ३) शिवाजीच्या नेतृत्वाखाली मराठा सत्ता
- ४) संभाजीच्या नेतृत्वाखाली मराठी सत्ता
- ५) मराठ्यांचे स्वातंत्र्युद्ध

Unit - 5

109-123

- १) मराठा प्रशासन
- २) मराठा नेतृत्वाखालील लष्करी प्रशासन
- ३) मराठा नेतृत्वाखालील न्यायप्रशासन
- ४) मराठा नेतृत्वाखालील वित्तीय प्रशासन
- ५) मराठ्यांचे धार्मिक धोरण

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती अभ्यासक्रम व
- अनुक्रमणिका -

Unit-1	01-17
व्यापारी अधिकोष	
१.१ अधिकोष : अर्थ, अधिकोषाचे प्रकार	
१.२ व्यापारी अधिकोष : व्याख्या, कार्ये	
१.३ प्रत्ययनिर्मिती	
Unit-2	18-40
मध्यवर्ती अधिकोष / केंद्रिय अधिकोष	
२.१ मध्यवर्ती अधिकोषाची व्याख्या आणि कार्ये	
२.२ प्रत्यय नियंत्रण	
२.३ रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडीयाची मौद्रिक धोरण	
Unit-3	41-61
सहकारी बँक आणि नाबार्ड	
३.१ सहकारी बँक : अर्थ आणि प्रकार	
३.२ सहकारी बँकेची कार्ये	
३.३ नाबार्ड : उद्दिष्टे आणि कार्ये	
३.४ सहकारी संस्था	
Unit-4	62-91
आंतरराष्ट्रीय मुद्रानिधी आणि जागतीक अधिकोष	
४.१ आंतरराष्ट्रीय मुद्रानिधी	
४.२ जागतीक अधिकोष	
४.३ जागतिक व्यापार संघटना	
Unit-5	92-111
अधिकोषन (बँकिंग) क्षेत्रातील नवे प्रवाह	
५.१ स्वयंचलित चलन आदान-प्रदान यांत्रिक प्रणाली (ATM)	
५.२ नावेपत्र (Debit card)	
५.३ पतपत्र (Credit card)	
५.४ ई. विपनन	
५.५ रोख रोकडविरहीत व्यवहार (Cashless transaction)	
५.६ मोबाईल बँकींग	
५.७ ई. बटवा	
५.८ ऑनलाईन अस्तित्वात असलेले केंद्रिकृत देवान घेवान केंद्र (Banking core)	
५.९ अविरत निरंतर डोबल समेट, समायोजन पद्धती (RTGS) व राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिकस निधी हस्तांतरण/संक्रमण (NEFT)	

प्रकरण ६.....
राज्याची संकल्पना (Concept of State)

- अ) अरिस्टॉटल - राज्यांचे वर्गीकरण
ब) महात्मा गांधी - रामराज्याची संकल्पना

प्रकरण ७.....
लोकशाहीची संकल्पना (Concept of Democracy)

- अ) वाल्टर बेजहॉट - लोकशाही संकल्पना
ब) अब्राहम लिंकन - लोकशाही संकल्पना
क) डॉ. बी. आर. आंबेडकर - संसदीय लोकशाही

प्रकरण ८.....
राष्ट्रवादाची संकल्पना (Concept of Nationalism)

- अ) निकोलो मॅकियाव्हेली
ब) स्वामी विवेकानंद
क) स्वातंत्र्यवीर वि. दा. सावरकर

प्रकरण ९.....
समाजवाद (Socialism)

- अ) कार्ल मार्क्स
ब) पं. जवाहरलाल नेहरू
क) राम मनोहर लोहिया

प्रकरण १०.....
वर्तनवाद आणि सार्वभौमत्व (Behaviouralism and Sovereignty)

- अ) डेव्हिड इस्टन - वर्तनवादाची संकल्पना
ब) उत्तरवर्तनवादाची संकल्पना
क) जॉन ऑस्टिन - सार्वभौमत्वाची संकल्पना

SEMESTER - IV (B.Com. II)
CORPORATE ACCOUNTING

INDEX

UNIT - I Final Accounts of Banking Company.....1 - 40

UNIT - II Final Accounts of Insurance Company.....41 - 59

UNIT - III Liquidation of Company.....60 - 73

UNIT - IV Valuation of Goodwill.....74- 85

- A) Average Profit Method
- B) Super Profit Method
- C) Capitalization Method

UNIT - V Valuation of Shares.....86 - 100

- A) Net Asset Method
- B) Yeild Method

THEORY IN MARATHI.....101 - 104